

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BAR S

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 80 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árengedelményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklámolókat a
 kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Közelelmezési központ.

A háboru okozta nehézségek között nem utolsó helyen áll az, hogy ámbár ellenségeinknek az a törekvése, hogy a központi hatalmak népeit kiéheztessék, kudarcot vallott, senkinek éhséget szenvednie nem kell, — mégis egyes élelmiszerek és elsőrendű közszükségleti cikkek árai aránytalanul magasra szöktek fel. Nehéz megvonni a határvonalat a magánvállalkozás — termelő és kereskedő — legitim haszna és az élelmiszeruzaora között, úgy, hogy a hatóságoknak ebben az irányban tett intézkedései többnyire nem tudják tökéletesen elérni azt a célt, hogy elsőrendű szükségleti cikkekkel mindenki el legyen látva, még pedig nem magas áron. A mondottak helyességét, ugyszólván, a háboru elején felismerték Németországban; erős szervezeteket létesítettek, amelyek az élelmiszerek és egyéb fontos áruk beszerzését centralizálni törekedtek, működésük odairányult, hogy a rendelkezésre álló árumennyiségeket arányosan osszák szét. A német példát Ausztriában is követték és meg is van a kellő eredménye.

Csak nálunk nem történt eddig ebben az irányban mélyreható intézkedés. A városok és községek közvilágításának, csatornázásának, egészségügyi berendezéseinek s egyéb közintézményeinek létesítésére és fentartására alakult Magyar Város- és Községfejlesztési Társaság, amelynek működését természetesen a háboru kitörése megakasztotta, egyelőre eredeti céljait félretéve, a fentiekben vázolt élelmezési központ szervezéséhez látott hozzá.

A részvénytársaság ezt a központot dr. Németh Károly államtitkárnak, mint miniszteri biztosnak közvetlen felügyelete alatt az érdekelt törvényhatóságok, városok és községek irányítása és ellenőrzése mellett szándékozik vezetni, de a közösségeknek anyagi érdekelttséget is akar ebben az üzletben biztosítani. Az élelmiszerek és elsőrendű életszükségleti cikkek központi beszerzése és eredményes elosztása, ha abszolút altruisztikus alapon történik is, mégis csak üzlet marad, mert hiszen egyébként a velejáró költségekre nem lehetne fedezetet találni. A közösségeknek anyagi érdekelttségét olyan formán biztosítja a társaság, hogy a belügyminisztériummal történt megállapodás értelmében részvénytökejének feléig a főrészvényesek a részvényeket névértékben bocsátják a törvényhatóságok, városok és községek rendelkezésére és a nagyobb összegű részvény-

nyel érdekelt közösségek képviselőit a társaság vezetésébe is bevonják. Számos törvényhatóság, város és község már eddig is nagyobb összegű részvényeket jegyzett és egyre erősebb érdeklődés mutatkozik ezek részéről a részvények vétele iránt. Ezzel kapcsolatban a társaság kötelezte magát a belügyminisztériummal szemben, hogy az áruforgalom terén elérhető nyereség limitálásába beleegyeznek.

A szóban forgó központ működésének egyik ága az lesz, hogy kikutatja, hol van az országban aránylagos, vagy abszolút bőség egyes árucikkekben, — husban, zsirban, főzelékfélékben, baromfiban, kőszénben, tüzfában, stb. Ezeket a feleslegeket elszállítja azokra a vidékekre, ahol hiány mutatkozik és így az áraknak aránytalan megnövekedését meggátolja; az olyan cikkeket pedig, amelyekben a szükségletet a hazai termés nem tudja ellátni, vagy amelyekből az országban nincsenek elegendő készletek, a társaság a semleges országok fontosabb piacain jól szervezett képviselői útján bevásárolja és onnan importálja. Különös gondot szándékozik a központ arra fordítani, hogy az egyes városok és községek között csereforgalmat létesítsen, lehetőleg kölcsönös kompenzálás alapján, de a semleges külföldről való behozatalnál is természetesen igyekszik a kompenzáción alapul minél szélesebb mederben kifejleszteni.

A Város- és Községfejlesztési társaság elég nagy földbirtokok állanak a benne érdekelt pénzintézetek révén rendelkezésére. Ezeket a nagybirtokokon, de a társaságnál nem érdekelt földbirtokosok uradalmain is, az állattenyésztést és az állatok hizlalását intenzíve kívánja folytatni, ami által mód kínálkozik arra, hogy a sovány és hizlalt állatok között ma fenálló aránytalanság legalább is enyhíthessék. Nagy szolgáltatásokat tesz majd a központ a városok és községek lakosságának azzal is, hogy kőszén és esetleg tűzifa-szükségletüket is lehetőleg kedvező feltételek mellett igyekszik biztosítani.

A központ működése nem mondható elkésettnek, mert hiszen a nagy háborunak még nincs vége, de nem tudhatjuk, hogy a fegyveres ellenségeskedések befejezése után is meddig tognak a béketárgyalások tartani. Sőt az árukészletek arányos elosztásával racionális alapon foglalkozó ilyen szervezetnek még normális békeidőben is áldásos szerepe lehet.

Amerre a 14-esek járnak: . . .

A nap utolsó szikrázott még, mint a katonafiával álmódó édesanya ajkán megvillanó gyöngéd mosolygás; sárga fénye szerteömlött a horizonton, mint valami égő aranyfolyadék, mely lecsurog a földhatártulós oldalára.

Ezzel el is bucsuzott tőlünk!

Ki tudja, mikor látjuk újra ragyogó ábrázatát? . . . Sokáig készült a bucsúra. Már régen olyan félve bocsátotta felénk erőitlen sugárát, mint a csigabiga szokta öltögetni apró szarvacskáit játszadozó gyermekek hivatgatva szavára. Mintha csak nehezére esett volna a válás.

Bizony nekünk is . . .

Sűrű, apró pelyhekben szakadatlanul hull, hulldogál a hó. A több napi járóföldre terjedő erdőrengtetegben nyüzszörögnek, reccsognak, ropognak a fák ezrei, amint a hó nagy sulya alatt görnyedeznek, töredeznék ágai. A szél zúgva százul a tar lombok között, magával ragadva a tábori ágyuk éles csattanását, a nehéz mozsarak mély bömbölését, az egész diszsonáns pokoli hangversenyt. Keresztülbúg, zúg vele az erdőn és asután belefulusztja a mozsarak ingoványába.

Sudártörssű vörösfenyők, fehérderék, kopasz nyírek és fürgán lebegő, sárgult leveles, öreg tölgyfák tövében földbe vájt katonalakásokból groteszk kis falvak nőttek ki. Az erdei mohák változatos fajával kirakott csoportok, a fakó ősi hervadásból üdén kikandikáló, zöld miniatűr parkocskák középette tetetős formájú, filigrán pavilonok emelkednek ki félig a földből. A különböző parancsnokságoknak fatörzsekből ügyesen összeállított tanyái ezek. De még templom is emelkedik itt. A tél most mindesekeket fehérre mázolta. Az ide befutó, vékony, szürke tábori telefontörtek, melyek sokszor világgraszáló nagy elhatározású titkokat röptenek tova magukban, — mint valami vastag kötelek ernyedten lógnak a fákról.

Istenem, hogy utolért bennünket a tél! Mintha csak kölcsönvette volna a hadvezetőségtől az utakon össze-vissza százuglító autókat . . .

Alig vettük észre. Egyszer csak eltűntek a fákról az apró madárkák is és most — világos, derült időben — egyedül csak az imitált szárnyasok, a gépmadarak — golyakelepeléshez hasonlító hangokat hallatva — cikáznak a fejünk fölött, kerengenek össze-vissza, amint az ellenséges hadállásokat kémlelik, a tartalékokat vagy a tűzértséget keresik, avagy egyéb más felderítést végeznek. A hadseregnek eme magasan lebegő szemjei, mintha valami óriási ősmadarak és nem a legujabb kornak modern szülőttei lennének, olyan határozottan, ovatosan lavíroznak abban a minden támpontot nélkü-

lőző végtelen semmisségben, amit légűrnek nevezünk. Ha szabad egy nagyon gyöngye humort megkockáztatni: még akkor sem zökkönnék ki a *kerékvágásból*, amikor alulról valami láthatatlan bűvésze keze finom fátolgombolyagokba rejtett csillagokat dobál feljűk. Így villannak fel a sűrű, gyors srappellűtűsek a repűlőgépek 'örű', a lővésookosta fűstfelhősekékbű, amelyek bizony sokszor egész felhűvő dagadnak a szapora lővésektől.

De hol és merre szakadt rájuk a tél? Kérdezi magában a hasafias olvasó, akit a háboru előtt nyájásnak neveztek.

Hányszor toltuk már ez a kérdés a lelkűkűn át az ajkakra, odahaza a kedves pátriában, amikor izgatott kíván-sisággal forgatták a festékszagú friss ujságokat és a ragyogóbbnál ragyogóbb győzelmekről szóló jelentések olvasására valami forró vérhullam csapott be a szívűkbe.

— Ugyan merre is lehetnek most a *meink*, a tiszennégyes honvédek? Hol gyűjtik a hadsereg győzelmi koszorűjába a habérágakat?

A válaszon — a precisebben megadható válaszon — a hadititok piros, de mégis zordon hét pecsétje szigoruan őrkűdik. Esért nem vezethetem el az otthoniak új-ját a térkép egy bizonyos pontjához. Elégedjeenek meg a pátriában annyival, hogy a tiszennégyesek a háboru elejűn a nagy dűrrel-durrall megindított, de a világg csatlűjára és az entente legnagyobb bánatára, mithossi legendákba illű hűsieséggel visszafordított orosz „gűzhenger” élű fesszítotték bátor mellűket. S asóta az orosz harcterek hol emez, hol meg ama réssűn tűnnek fel éles fegyvereik.

A Kárpátok égbenyulű havas bűrcein, Galicia homokos mesein és a bus melankoliát árasztű hatalmas orosz rónaságokon egyaránt párját ritkűtű vitűsséggel küsdűttek a harctűren azon ezredek sorában emlegetik a tiszennégyeseket, amelyek a leghatalmasabb erfűssítűseket tették a háboruban, a siker érdekekben.

„Megfogya bár, de törve nem . . .” élűre, csak élűre! Es az uralkodű elv a tiszennégyeseknél. Est álljűk is becsűllettel. A haditűnyek számtalan, tűndűklű példájűt szolgálattatták a *dicsű tiszennégyes honvédek*, élűkűn a legmelegebb szívű, dalias és bátor eszredparancsnokkal, *Deisler* alezredessel.

Est az „epitheton ornans” nem én ajándékosom most a tiszennégyeseknek. — Est a klasszikus egysűrsűségűben is hol arany fűnyben ragyogű, hol meg az égű piros sűn bűborában vibrálű jelűtű a hadtestparancsnoktól kapták napiparancsban örűk emléktűl vitűsségűkért.

Mert a tiszennégyesek sok elismerű dicsűsűretben részesűltek felsűbb parancsnokságuktűl, kiváltkűppen a nyáron lefolyt űldűsűsi harcokban kivitt fűnyes sikereikért.

A San folyű partjátűl, fel egészen Brest-Litovszkig — a szenális Mackensen tábornagy hadseregcsopottjűnak kűtelékűben — sz eszred szinte futűlűpésűben egy űzte maga elűtűt az ellensűget, mint egy megvadtűt, tűrtűtűt csordát, amely futása kűzben megtorpant lábakkal, idűkűzűnkint megmeggáll, hogy dűbűdűten nekiszűgűtűt fejjel, éles szarvaival feltartűstasza a faradhatatlanul elűretűrű űldűsűket. De hiába!

Gondolták-e akkor odahaza, hogy ezekben a lendűletes, tűneményes gyorsaságű harcokban a pátriái fiai is ott küsdűnek legelűl és teli marokkal tűpik a dicsűsűg bűbűreit?!

Szent Oroszország űai testűt így érték el a sűrűke vitűsek. (A lonyel fehér sas már magasan lebeghet az issű nap felű . . .). De a dicsűségűnek ára is van. Kűzben sok sprű halom maradosott el utánűnk. A háboru kálváriajűnak stációi. Szent halmok, amelyek fűlűtűt a märtűrok glűriája és a hűsűtű vitűsségű fakeresztjei maghatű, bűszke nomaságűkban világraszűlűn hirdetik a magyarok, meg a tiszennégyesek szívűben égű hazaszeretűt!

A tiszennégyedik ezred most a mäsodik orosz offenzivának ellenállű élű pánocűfal egyik erfű oszlopa, melyrűl véresen pattannak vissza a támadások és a tél zordonságűban is mindnyájűk szívűt heviti a bizonyára már kűszelűlű gyűzeleműnek tudata.

Koperniczky Kornél.

Orosz földűn . . .

*Orosz földűn, sűtűt erfű rejtekűn
A puszkájűt szorongatja egy legűnyű,
Imádkozik az őrsűgen egyedűl,
Mig kűrűtte az ősi szűl hegedűl.*

*Garam partjűn, bogdrűhűtű kunyhűba'
Nem zendűl már a sok vidám, szép nűta.
Gyertűkűk égűnek sűri fűnyűl, sercegeve,
Ravatalon pűhen az űr kedese.*

*Kicsiny levűl érkezűt csak felűle
Sűtűt, árnyas, dalűt susogű erfűbe.
Az volt benne: Utana halt szegűnyűke,
Isten jobbűn imádkozni fog érűe . . .*

*Orosz földűn, árnyas, bugű fűk alatt
Puska, bakancs alig hogy kűlűtsűzanak;
Az ősi szűl eltemette fulombbal,
A holt legűnyű a messi, nagy vadonban.*

Kolpaszky Jenű.

Szivar, cigaretta kell katonáinknak.

A háboru vaspűrűlye nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat teremt, egyű kovácsolja a sziveket. Mintha egyetlen szűvbűl állana az egész nemzet, oly megértű szeretűtű, oly egyakaratu lelkesedűssel teszi magáévű mindenki az országban a Hadszegűlyűzű Hivatalnak s a Vűrűskereszűtűnek azt az egyűttes actiűjűt, mely a harctűren küsdű katonáinkat szent Karácsony űnnepűre az ajándékok egész halmazával akarja elárszűtani. A siker már most is biztosítottnak látszik; hazafias, áldozatos társadalműnk lehetűvű teszi katonáink megajándékosásűt, a mosgalom vesetűsűge pedig gondoskodik arrűl, hogy az ajándékok értűkes, hasznos, kedves, szűksűges, szűval valűban érdemes ajándékok legyenek. A harctűri ajándékoknak — nagyon helyesen — jelentűkeny részűt fogják kűpenni a szivarok és cigaretták, azok a dolgok, amelyek katonáinknak kűszismerton a legkedvesebb élvezűtűt nyujtjúk. Tehát nagymennyisűgű dohányneműre van szűksűg! A karácsonyű ajándékosás actiűjűnek vesetűsűge a cél elérésűre egy nagyon egyszerű, könnyű és seukinek sem kellemetlenkedű műdűt talált. Az ország űsszes dohánytűssűdeibűn 1, 2 és 10 filleres jűtűkűnyűsűgi bélyegeket helyezűt el és ezeknek tetűsűza eszserintű mennyisűgűben vásárlásűra minden egyes vevűjűnek figyelműt felhűvűja a tűssűdűsű. Most tehát nem azt kívánjúk tűlűnk — mint a fűstűtelen napon, hogy mondjuk le egy idűre a dohányásárrűl, csak azt kűrik a frontok szilárd vasűve műgűtűt ayugodtan fűstűlű férfiaktűl, hogy szivar- és cigaretta-vásárlásűaiknál gondoljanak szeretűtűl arra a sok szűnsűser katonára is, akiknek szűnsűvedűseik és fáradaiműk kűsepetűe oly nagy

űrűmet okozna, ha csak néha is dohányoshatnának és ehhez csak egy jűthathatnak hozsű, ha mi jűttatűnk nekik szivarjűnkűbűl, cigarettájűnkűbűl. Vásároljuk tehát e napokban jűtűkűnyűsűgi bélyegeket, mert ezekbűl válik szivar és cigaretta katonáink számára! Gondoljuk mindannyian arra, hogy amily jűlesű a dohányásű élvezűtű, épp oly kűnos annak nekűlűzűse.

A világháboru krűnikája.

December 3.

A bolgárok megszálljúk Monasztirt. A francia csapatok szerb földűrűl megkezdik a visszavonulást. Magyar és osztrák csapatok Novibazártűl délűre 3500 szerbet fognak el. Csapatainkhoz sok felfegyverzett mohamedán is csatlakozik. Az olaszok Gűrcenűl űjbűl heves elűretűrűseket kűsűrelnek meg, de visszaverjúk. Az Isonzó-fronton a támadás szűnetel. Pűnteken a magyar kűpviselelűs űlűtűt tart, melyen a bizottságű elűadűk bemutatjúk jelentűseiket s a kormány bűtterjeszűti az indűmnitűsi javaslatot, s Tissa miniszterelnűkű pedig a távollevű pűnzűgűminiszter helyett bűtterjeszűti a kűszűlűgűalati alkalmazottak háborus segűlyérűl szólű tűrvűnyjavaslatot.

December 4.

Montenegróban elűrenyomulűnk és csapataink elfoglaljúk a Plevijűtűl délűre fekvű magaslatokat s Sjenicától délűre is megverjúk a montenegrűiakat. A bolgárok Krivolák melűli elűsűk a franciákat. Gűrűgoraság Szalóniki kűirűtűsűt tanácsolja az ententűnek. Hire jár, hogy Portugália beleavatkozik a világháboruba és pedig az entente javára, ami a kis államocsa rovására élűnk derűlűsűtűt kelt. A mesopotámiai tűrűk gyűzelem eredményűe az, hogy az angolok rendetlenűl futnak Basszora felű.

December 5.

A szerbek nagy veresűget szenvednek Priszrendtűl délűnyugatra, mert a bolgárok megállították a visszavonulű szerbeket, megverték, 100 ágyűt és 200 autűt zsűkműnyoltak. Német és bolgár kűlűnitűmenyek vonultak be Monasztirtba, hol sok magyar lobogű is lenget. Berlin és Konstantinápűl kűszűtűt helyűreállott a vasuti szűnsűkűtűtűsű. Calaisban az entente nagy hadi tanácsűt tartott. Az orosz harctűren itt-ott tűsűrsűgi harc folyik. Egyébűkűnt csend van, ép egy a francia fronton is.

December 6.

Novara cirkálűnk és néhány torpedűszűsűnk San Giovanni di Meduában elűsűlyesűt három nagy és két kis gűshajűt és sok vitorlűshajűt. Ugyanitt Varasidiner hadihajűnk megsemmisűti a Tresoł francia tengeraltűjűrűt. Egy mäsik kis hajűrajűnk egy Duraszűba haladű felfegyverzett olasz gűszűt és egy nagyobb vitorlűst elűsűlyesűt. — A szerb-montenegrű harctűren Novibazártűl nyugatra és délűnyugatra is montenegrű területűre hatolnak a csapataink. Elűscapataink Ipekhez kűszelűdnek s 2100 fogolyt ejtenek. — Az olasz harctűren heves tűsűrsűgi harcok folynak. — Az oroszok Babit-tűtűl délűnyugatra, Rigától nyugatra megtámadjúk a német állásokat, a támadás azonban a németek tűsűben űsszeomlik.

December 7.

A szűvetsűges csapatok elfoglaljúk Ipekűt, Plevijűbűl délűkeletűre visszavertűk a montenegrűi támadást és rohammal bevessűk a Suhodolnűi levű elűsűncűt állásűikat, 1300 fogolyt ejtenek. A bolgárok megszálljúk Resnát és Dibrát. A franciák a fűnyegűtű kűrűlűkerűtűsűre valű tekintűtűl kűirűtűk állásűikat a Cserna és Vardar szűgűben. űldűsűtűket a Vardar mindűtűt partjűn a bolgárok folytatjúk. — A tűrűk csapatok az Irak fronton megkűszűlűtik Kutelamerát és nagy zsűkműnyűt ejtenek. — Perssa milicia megtámad és szűtűver egy 5000 fűnyű orosz csapatot. — A helyűt a világháboru egyűb harctűren egyűbűkűnt váltűsűtan,

December 8.

As Ipeki szákmány 80 ágyú, 160 löszkerósi, 40 automobil és egyéb hadiszer. A Beranetől északra lévő montenegrói hadállásokat sikerrel támadják a csapataink, több ponton beveszik az ellenség védelmi vonalait és 200 foglyot ejtenek. A bolgárok elfoglalják Ochridát. A franciák üldözése közben a bolgárok megszállják Demirkaput és Strumicától délre is előnyomulnak és a franciákat és angolokat egész frontjukon támadják. — Az olaszok támadását a Monte San Michele ellen és a San Martino szakaszánál visszaverjük. — A francia harcúton Sontintól északkeletre a franciák állásait mintegy 5000 méter kiterjedésben elfoglalják a németek.

December 9.

A szerb harctéren Vardár mentén kedvezően haladnak a harcok. A Beranetől északra lévő határterületen hátrálásra kényszerítik csapataink a montenegrói balszárnyát. Ipektől nyugatra szerb utóvédeket a szövetségesek visszavetít és 1000 foglyot ejtenek. — Egy tengeralattjárónk elfog egy motorosvitorlást 80 szerb katonaszökevényvel és 4 ágyúval. — Az Isonzo mentén csapataink visszavetít az olaszok támadását, Tolmeintől északnyugatra elfoglaljuk az ellenség arcvonalának egy szakaszát. — A világháború egyéb harctéren nyugalom van.

Különfélek.

— **A Reviczky-Társaság** választmányja december 4-én tartott ülésében elhatározta, hogy az idei felolvasó estéket jan. 6., 9., 14., 21., 28., febr. 4., 11., 18., 25., március 3., 10., 17., napjain tartja meg és pedig január 6-án bolgár-estét, január 9-én turáni-estét rendez, amelyre a nemzeti irodalmi társaság képviselőitbe dr. Nyáry Albert báró és *Mészáros* Tibor tognak megjelenni és felolvasni. A turáni-esté belépő díjjal lesz és pedig tagok 1 k., nem tagok 2 korona belépő díjat fizetnek. Egyébként a részletes programot közölni fogjuk. A társaság a szomban Aranyosmaróton és Ujbányán is tervez 1—1 irodalmi estélyt. A Társaság fájdalommal vette tudomásul, hogy *Tóth Sándor* volt főgimn. igazgató, a Társaság egyik elnöke nyugalmába vonulván, körülményektől eltávolozott. A minden szempórt érdeklődő nemeslelkű férfiu 100 k. alapítványt a Társaság alapító tagjai közé lépett.

— **Jótekonycélu zeneestély.** A jelenleg Léván állomásozó 19. gyalogezred zenekara, amely a plébánia templomában, vasárnaponként, d. e. 9 órakor a katonaművészek és a Kossuth Lajos-téren megtartott térszenék alkalmával már többször gyönyörködtette lelkemelő, válogatott és művészi darabjaival a város lakosait, — mint illetékes helyről értesültünk, — Szilveszter napján, a városi szálloda színháztermében jótekonycélu zeneestélyt rendez. Az estélyre, amelyhez a legszebb sikert fűszük, előre is felhívjuk a közönség szives figyelmét és érdeklődését. A rendezőség által a napokban összeállítandó műsort lapunk jövő számában fogjuk közölni.

— **Miniszeri köszönet.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a Lévai Takarékpénztár részvénytársulatnak a Bars megyei Általános Tanító-Egylet által fentartott „Tanítók Háza” javára eser korona tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

— **Vallásos estély.** A „Bethlen Katalin Nőegylet” 1915. december hó 5-én a ref. iskola disztermben I.-ső vallásos estélyt, tartotta mely a gyülekezet énekével vette kezdetét. Ezután *Akúcs* Julia szavalta Erdélyi Imre Ima című versét nagy hatással. *Bajkay* Margit polg. IV. o. tan. mondott el ügyesen egy alkalmi prólogot. Majd a magyar nő munka, a című nagy érzésre valló tanulmányát olvasta fel *Csekey* Aranka tanítónő. Ezt követte *Gschey* Katalin polg. tan. szép szavallata, ki Szabolcska Mihály Adventi esték című versét adta elő nagy hatással. Ezután a ref. leányegylet egy vallásos éneket adott elő szépen összetanulva. Utána *Benedek Elek* Ágyut üntenek a harangból,

c. háborus versét szavalta: *Tóth* Etelka polg. IV. o. t. megkapó közvetlenséggel s helyes hanguloyozással. Végül *Birtha* József lelkes tartott bibliamagyarázatot a cselekvő és szenvedő szeretetről, mire az estély a gyülekezet imájával és énekével véget ért. A kitett perselybe a kárpáti falvak felépítésére adakoztak.

— **A harmadik hadikölcsön.** A harmadik hadikölcsön eredménye, mint ezt már előzőleg jeleztük, közel jár a kétezer millióhoz. A napilapok híradása szerint a harmadik hadikölcsönre 1970 millió koronát jegyeztek. Lehet, hogy a végleges eredmény megváltozik, mert a bejelentések a pénzügyminisztériummal való elszámolás között, éppen úgy, mint az előző hadikölcsönöknél, most is eltérések vannak, de annyit már most hitelesen megállapítottak, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzési összege 1970 millió korona.

— **Elegendik a hadbavonultak adóhátrálékát.** Köztudomásu, hogy a pénzügyi kormány a hadbavonultak egyenes állami adóinak és községi adótartozásának végrehajtás utján való behajtását eltiltotta és ezzel az adóvégrehajtásra vonatkozó hatósági intézkedéseket a háború végeig, illetve az adóhátrálékosok katonai szolgálatának tartamáig felfüggesztette. Most a kormány javaslatot terjesztett a törvényhozás elé, mely szerint a fronton szolgálatot teljesített, elesett, eltűnt vagy hadifogságba jutott egyének állami adóhátráléka 1915. december 31-ig töröltessek.

— **Rokkant 14-es honvédek kitüntetésé.** Az „Esztergom” című lapárunk írja, hogy Esztergom város katonai ügyosztálya felhívást bocsátott ki azokhoz a volt 14-es honvédekhez, kik mind rokkantak az ezred kötelékéből elbocsáttattak, hogy jelentkessenek a katonai ügyosztályban. Jelentkezni szükséges a felhívás szerint mindazonoknak a m. kir. nyitrai 14. honvédegyletvezred kötelékébe tartozott rokkantoknak, kiknek kezük, lábuk, szemük hiányzik vagy harc-képtelenségig megsebesültek és még felsőbb kitüntetésben nem részesültek. — Mint a híradás mutatja, a hős rokkantok tehát megkapják kitüntetésüket, amelyre minden emberi elismerés szerint alaposan rászolgáltak.

— **Az inasok adománya.** Eddig csak arról adtunk hírt, hogy nemeslelkű adakozók mily összeggel járultak a lévai iparostanoncskola kiválóbb tanulóinak megjutalmazásához. Most, hogy az ország összes iskoláiban szeretetadományokat gyűjtönek a katonák karácsonyfájára, érdemesnek tartjuk följegyezni, hogy az iparostanoncskola tanulói is igen szép jelét adták hazafias érzületüknek és áldozatkészségüknek, amennyiben 26 korona 02 fillérral rótták le katonáink iránt érzett szeretetük adóját az említett nemes célra. A beiratkozott 146 tanuló közül 71-en adakoztak; a legkisebb adomány 6 fillér, a legnagyobb 2 kor. volt.

— **Bucsu a zsemlyétől.** A háború alatt a sápadt hold módjára fogyott, majd nőtt, de nagyon lassan, a zsemlye is; végre e hó 10-én, pénteken bekövetkezett a teljes zsemlyefogyatkozás, helyesebben mondva: a zsemlyefogyatkozás. Péntek óta nincs zsemlye, nincs kifli, sem más péksütemény, mert ezeknek sütését és árusítását a kormány rendeletileg beszüntette.

— **A mozit kedvelő közönség ma is kellemesen szórakoztató műsort élvezhet a szokott időben megtartandó három előadás. A zsemli műsor érdekes számai ezek: *Dinamit-csempészek.* Nagyhatású dráma 3 felvonásban. *Háború a gyermekszobában.* 2 felvonásos vígjáték. *Arab néptípusok.* Természetes felvétel. A humoros darab: *Pöldör dragonyos.***

Jótekonyság.

A tüdőbeteg gondozó intézet kisegítő kórházába:

Knapp Dávid fél öl tűnifát, két ismeretlen tojást, az ujbányai erdőgondnokság 80 üveg befőttest küldöttek.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915 évi dec. hó 5-től 1915. évi dec. hó 12-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Herka Pál Eetruska Terézia	leány	halva szül.
Löbl Farkas Selesinger Olga	fiú	Miklós
Modrodszky K. Kaucsárik R.	leány	Margit R.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Pólya Pálné	94 éves	Kizárt sérv
Gráner Sándor	2 "	Torokgyík
özv. Konez Józsefné	78 "	Méhrák
özv. Döleg Istvánné	76 "	Szerviszívbjaj
Kurta Ilona	3 hó	Béluhur

Hivatalos közlemény.

7190—1915. szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város területén közhírré teszem, hogy a m. kir. Ministerium 4291/1915. M. E. számú rendeletével a *disznózsírért, szalonnáért és sertéshusért* követhető legmagasabb árakat a követhetőképpen állapította meg a termelővel szemben való forgalomban:

1. Az 1915 évi december 16-tól — 1916 január 15-ig

a. olvasztott disznózsír métermésszánkint tisztá sulyban 700 kor.
b. háj és egyéb olvasztatlan nyers disznózsír 660 kor.
c. friss nyers szalonna 620 "

2. 1916 évi január 16-tól — február 15-ig:

a. alatti 650 kor.
b. " 610 "
c. " 590 "

3. 1916 évi február 16-tól — március 15-ig:

a. alatti 600 kor.
b. " 560 "
c. " 540 "

4. 1916 évi március 16 napja utáni időkbén

a. alatti 550 kor.
b. " 510 "
c. " 498 "

A miniszeri rendelettel megállapított fenti árakon benne foglaltatnak a rakodó állomáshoz való szállítás költségei is s azt az átvétel helyén és készpénzfizetés mellett történt eladás esetére kell érteni.

A fenti fogyasztási cikkeknek a közvetlen fogyasztás céljait szolgáló (kiskereskedelmi) forgalomban való árusítása esetében érvényes legmagasabb árakat itt az alispán határozza meg.

A drágább áron való árusítás tilos, aki a tilalmat megszegi, vagy a vonatkozó ügylet kötésénél bármely módon köremerükdök, kihágást követ el és az 1914. L. t. ca. 2. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Mindennemű disznózsírnak, szalonnának és sertéshusnak a magyar s ent korona országainak területén kívül eső helyre vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához igazolvány szükséges, mely igazolványokat az Országos Gazdasági Bizottság (Budapest V. Földmívelésügyi Ministerium) állítja ki.

Kelt Léván, 1915 évi december hó 9.

Bódogh Lajos.
polgármester

Császárfürdő. Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénés hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők: hölög-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakósoba. Szolid kezelés, jutányos árak: Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Eladó ház.

Léván Teleki (városi nagyszálloda) utcában levő 19. számú két utcára (Eötvös utcára) nyíló házam 16 méter . utcai fronnttal eladom .
Szent-vány Endre Léva.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

A LEGJOBB OLAJ

cséplő vagy automobil motorokhoz jutányos .. áron kapható ..

A VÁROSI SZÁLLODÁBAN.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcséplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Eächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek Világhírű RAPID láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgószínház
músora érdekes.

— Legjobb bevásárlási forrás! —

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagyszerkedése

Alapított 1881.

L É V Á N .

Telefon-szám 14.

Elsőrendü fűszer- és csemegeárak.

Naponta friss felvágottak és főtt **prágai sonka**, teavaj.

Legjobb minőségü **kávék**, „Glória“ pörkölt kávé.

Tea, rum, teasütemény.

Déligyümölcsök és dessert cukorkák.

Csemegebor, likör, cognac, pezsgő.

Takaréktűzhelyek, folytonégő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz-, szén- villamos vasalók, szesz és villamos gyorsforralók, kávé és teafőzők, húsvágógépek konyhamérlegek, főzőedények, valamint minden-nemü modern háztartási és konyhafelszerelési cikkek.

KATONAI evőcsésze, thermos, kulacs, gyorsforraló, aluminium ivópohár, hátizsák, villamos zseblámpa. Campolin vízhatlan bőrkenőcs raktára.